

משום שפֿלם עומדים בעיר הזו, (תהלים מח) עיר ה' צבאות. עיר אלהינו. כל אותם ההיכלות למעלה, כל אחד ואחד נקרא עיר, כמו שנאמר (דניאל ד) מלאך וקדוש. ואלו הם עירין שעומדים לפני ולפנים של ההיכל, שעומדים בעיר. משום כך נקראים עיריין.

ההיכל הזה נכלל ביצחק, והכל הוא בהיכל של אברהם, משום שהימין מקליל את השמאל. ובא ראה, כל אחד ואחד פולל את חברו, והרי בארנו שבגלל זה אברהם עקד את יצחק, כדי להקליל בו דין (בזמן) ולהמציא שמאל פלול בזמן, (ולהמציא הימין על השמאל ולהשליט וכו') ולהשליט את הימין על השמאל.

ועל כך הקדוש ברוך הוא צוה את אברהם להקריב את בנו לדין ולהתחזק עליו, ולא צוה את יצחק אלא את אברהם, ועל פן נמצא זה בדין וזה בחסד, והכל אחד, ונכללו זה בזה, וכך נכללו ההיכלות התחתונים בעליונים. בשנטי יצחק את ההיכל הזה, אזי הפל הוא לטוב. דין בזכות. ועל כך צריך אדם שדן דין לדין דין בזכות, משום שהוא סוד עליון שלמות הדין. משום שאין שלמות של דין אלא בזכות, זה בלי זה אינו שלמות. דין בזכות זוהי שלמות האמונה כמו שלמעלה.

ביום של ראש השנה, פשוט מתעורר בעולם, צריכים ישראל למטה לעורר רחמים מתוך שופר כמו הסוד העליון, והרי בארנו. וצריכים לחבר דין כנגד זכות, משום שפשעו מד דין בזכות, הפל הוא בחבור אחד, ומעלה ומטה בשלמות, ואז - (איוב א) ועולתה

(איוב ה) ועולתה קפצה פיה,

ואמאי אקרוי עירין. אלא בגין דכלהו קיימין בהאי עיר. (תהלים מח) עיר יי' צבאות. עיר אלהינו. כל אינון היכלין לעילא, כל חד וחד אקרי עיר, כמה דאת אמר (דניאל ד) עיר וקדיש. ואלין אינון עירין, דקיימין לגו בגו דהיכלא, דקיימן בעיר, בגין כך אקרוי עיריין.

האי היכלא, אתפליל ביצחק, וכלא איהו בהיכלא דאברהם, בגין דימינא אכליל לשמאלא. ותא חזי, כל חד וחד פליל לחבריה. והא אוקימנא, דבגין דא אברהם עקד ליצחק, בגין לאכללא ביה דינא, (ג"א בימינא) ולאשתכחא שמאלא כליל בימינא (פ"א) ולאשתכחא ימינא על שמאלא ולאשלטא וכו') ולאשלטא ימינא על שמאלא.

ועל דא קדשא בריך הוא פקיד ליה לאברהם, לקרבא בריה לדינא, ולאשתקפא עלוי, ולא פקיד ליצחק, אלא לאברהם. ועל דא אשתכח, דא בדינא, ודא בחסד, וכלא חד, ואתפליל דא בדא. והכי, אתפלילו היכלין תתאין בעלאין.

כד נטיל יצחק היכלא דא, בדין כלא איהו לטב. דינא בזכותא. ועל דא, בעי בר נש דדאין דינא, למידן דינא בזכותא. בגין דאיהו רזא עלאה, שלימו דדינא. בגין דלית שלימו דדינא, אלא בזכותא, דא בלא דא לאו איהו שלימו. דינא בזכותא, דא איהו שלימו דמהימנותא, כגוונא דלעילא.

ביומא דראש השנה, כד דינא אתער בעלמא, בעאן ישראל לתתא, לאתערא רחמי מגו שופר, כגוונא דרזא עלאה. והא אוקימנא. ובעינא לחברא דינא לקבל זכותא, בגין דכד קיימא דינא בזכותא, כלא איהו בחבורא חדא. ועילא ותתא בשלימו. וכדין,